

Biroul permanent al Senatului
Ep 634 12.12.2020

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, cu modificările și completările ulterioare

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, cu modificările și completările ulterioare (b634/08.11.2020), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/4420/9.11.2020 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.1219/10.11.2020,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea art.22 din Legea nr.202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit Expunerii de motive, prin proiect se urmărește „creșterea participării și a gradului de reprezentare al femeilor la nivel politic și decizional”, cu precădere în contextul aderării României la Uniunea Europeană și al cadrului de reglementare internațional referitor la participarea politică și electorală a femeilor, la care România este parte.

În susținerea justificării prezentului demers legislativ este menționat faptul că există unele progrese, atât la nivelul reprezentării politice a femeilor în România cât și al participării acestora la decizia politică, specificându-se, însă, că aceste evoluții au continuat lent și deloc sistematic, în lipsa unor prevederi legislative mai favorabile.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.a) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

2. Egalitatea între femei și bărbați reprezintă unul dintre principiile fundamentale ale construcției Uniunii Europene, consfințit de **art.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE)**, în conformitate cu care: *„Uniunea combate excluziunea socială și discriminările și promovează justiția și protecția socială, egalitatea între femei și bărbați, solidaritatea între generații și protecția drepturilor copilului”*, precum și de **art.8 din Tratatul privind funcționarea UE (TFUE)** potrivit căruia: *„În toate acțiunile sale, Uniunea urmărește să elimine inegalitățile și să promoveze egalitatea între bărbați și femei”*. În baza acestui principiu, toate obiectivele Uniunii Europene în materie de egalitate între femei și bărbați sunt menite să asigure **egalitatea de șanse și tratamentul egal pentru femei și bărbați**, precum și lupta împotriva oricărei forme de discriminare bazate pe sex.

Mai mult, egalitatea între femei și bărbați este consacrată la **art.23 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene** conform căruia *„Egalitatea între femei și bărbați trebuie asigurată în toate domeniile, inclusiv în ceea ce privește încadrarea în muncă, munca și remunerarea. Principiul egalității nu exclude menținerea sau adoptarea de măsuri care să prevadă avantaje specifice în favoarea sexului sub-reprezentat”*.

În ceea ce privește utilizarea cotelor electorale de gen pentru îmbunătățirea reprezentării democratice a femeilor în organismele decizionale politice în Europa, menționăm că multe state au adoptat și implementat legi sau prevederi normative privind necesitatea ca partidele politice să nominalizeze candidații pe principiul echilibrului de reprezentare. Astfel, **cotele de gen stabilite prin lege au fost adoptate în Portugalia, Franța, Belgia, Italia, Spania, Slovenia, Serbia, Grecia, Croația, Polonia, Irlanda**, eforturile de promovare fiind sesizabile la scara întregii Uniuni Europene.

3. La **titlu**, întrucât intervenția normativă vizează modificarea și completarea unui singur articol din cadrul legii de bază, pentru respectarea uzanțelor normative, este necesară redactarea acestuia sub forma:

**„Lege pentru modificarea și completarea art.22 din
Legea nr.202/2002 privind egalitatea de șanse
și de tratament între femei și bărbați”**

4. La **articolul unic**, pentru o redactare conformă rigorilor de tehnică legislativă, **partea introductivă** se va reformula astfel:

„**Articol unic.** – Articolul 22 din Legea nr.202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.326 din 5 iunie 2013, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează, după cum urmează.”

5. La **pct.1**, partea dispozitivă se va reformula în acord cu propunerea de la pct.4 din aviz, de reformulare a părți introductive a articolului unic, astfel:

„1. Alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:”.

Referitor la textul propus pentru **art.22 alin.(3)** din actul normativ de bază, semnalăm că modificarea acestuia prin adăugarea sintagmei „pe locuri **eligibile**”, în lipsa unei definiții a acestei noțiuni, care să permită identificarea acestor locuri pe baza unor criterii obiective, determină **lipsa de previzibilitate a normei**, ca o cerință care se circumscrie principiului legalității prevăzut la **art.1 alin.(5)** din **Constituție**. Prin urmare, este necesară reanalizarea soluției legislative preconizate. Observația este valabilă și pentru **pct.4** din proiect.

6. La **pt.2-4**, întrucât intervențiile legislative vizează completarea art.22, acestea trebuie comasate într-o singură dispoziție de completare având următoarea redactare:

„2. După alineatul (3), se introduc trei noi alineate, alin.(4) - (6), cu următorul cuprins:”.

În continuare se vor reda textele propuse, care vor fi marcate ca alin.(4), (5) și (6), și nu prin utilizarea unor indici cifrici, întrucât, în forma actuală, art.22 nu cuprinde alte alineate după alin.(3).

7. La **pct.3**, referitor la textul propus pentru textul marcat ca **art.22 alin.(3¹)**, menționăm că, potrivit art.48 din Legea nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, **listele electorale** cuprind cetățenii cu drept de vot înscriși în Registrul electoral. Prin urmare, referirea la listele electorale în textul propus este greșită, inițiatorii având, probabil, în vedere **listele de candidați**. Se impune revederea textului. Reiterăm observația și pentru **pct.4** din proiect.

8. La **pct.4**, în ceea ce privește textul marcat ca **art.22 alin.(3²)**, norma are o formulare mult prea generală, putând da naștere unor interpretări care să nu asigure realizarea scopului urmărit. Avem în vedere faptul că, în cazul alegerilor pentru Senat, există circumscripții electorale pentru care sunt alocate chiar **2 mandate**.

9. La **pct.4**, norma propusă pentru **art.22 alin.(4)** nu este previzibilă întrucât nu face distincție între funcțiile alese, funcțiile numite și funcțiile ocupate prin concurs, fiind astfel susceptibilă de vicii de neconstituționalitate pentru nerespectarea dispozițiilor **art.16 alin.(1)** din **Constituție**, referitoare la egalitatea cetățenilor în fața legii. Se impune reanalizarea soluției legislative propuse.

PRĂȘEDINTE
Florian **KORDACHE**

București

Nr. 1210/27.11.2020

Lege privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați

- ¹ republicare cu renumerotare M. Of. nr. 326/5 iun. 2013
Lege privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați
- ² modificări prin L. nr. 229/2015 M. Of. nr. 749/7 oct. 2015
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați
- modifică art. 14 alin. (2), art. 19 alin. (3), titlul cap.V, art. 23, art. 24 alin. (1), (2), (5), (7) și (9), art. 25 alin. (2), (3) și (5), art. 26 partea introductivă, art. 27 alin. (1), art. 28, art. 37 alin. (1), art. 37 alin. 3 lit. a), art. 40;*
- introduce alin. (1_1) la art. 1, art. 3_1, lit. d_1)-d_3) la art. 4, lit. i_1) la art. 4, lit. k) la art. 4, alin. (9) la art. 10, art. 23_1-23_6, cap. V_1, alin. (2) la art. 26;*
- abrogă art. 26 lit. d);
în tot cuprinsul actelor normative în vigoare, sintagma „Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, prin Direcția Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați”, sintagma „Direcția Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați” și sintagma „Departamentul pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați” se înlocuiesc cu sintagma „Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați”*
- ³ modificări prin L. nr. 178/2018 M. Of. nr. 627/19 iul. 2018
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați
- modifică art. 25 alin. (2) și (6), art. 26 alin. (1) lit.e) și alin.(2);
introduce alin. (3) - (5) la art. 2, lit. l) la art. 4, alin. (2_1) și alin. (7) - (10) la art. 25, alin. (1_1) la art. 26*
- ⁴ modificări prin L. nr. 232/2018 M. Of. nr. 679/6 aug. 2018
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați
- modifică art. 37 alin. (1);
introduce alin. (1_1) la art. 6, lit.c) la art. 37 alin. (3)*
- ⁵ completat prin L. nr. 167/2020 M. Of. nr. 713/7 aug. 2020
Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, precum și pentru completarea art. 6 din Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați
- introduce alin. (1_2) la art. 6*